

SINTEZA OBSERVAȚIILOR

la proiectul Deciziei președintelui Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații pentru stabilirea procedurii de soluționare a litigiilor privind regimul infrastructurii fizice a rețelelor de comunicații electronice

Perioada de consultare pentru proiectul Deciziei președintelui Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații pentru stabilirea procedurii de soluționare a litigiilor privind regimul infrastructurii fizice a rețelelor de comunicații electronice (denumit în continuare „Proiectul”), publicat pe pagina de internet a ANCOM la data de 4 octombrie 2016, a expirat la data de 13 octombrie 2016.

Proiectul are ca scop stabilirea unei proceduri facultative și gratuite de soluționare a litigiilor între furnizorii de rețele publice de comunicații electronice, pe de o parte și operatorii de rețea sau persoanele care dețin cu orice titlu o infrastructură fizică instalată în interiorul unei clădiri, pe de altă parte.

Proiectul stabilește un cadru predictabil, guvernat de o serie de principii fundamentale de drept, precum și etapele soluționării litigiilor apărute în condițiile dispozițiilor legale, astfel încât subiecții legii să cunoască mecanismele pe care le au la dispoziție pentru exercitarea drepturilor conferite de prevederile acesteia.

În conformitate cu prevederile art. 135 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011 privind comunicațiile electronice, aprobată, cu modificări și completări, prin Legea nr. 140/2012, cu modificările și completările ulterioare, ANCOM are obligația de a publica, pe pagina sa de internet, un material de sinteză a observațiilor primite, cu respectarea principiului confidențialității, în care va preciza și poziția sa față de aceste observații.

Observațiile primite de ANCOM în cursul perioadei de consultare au constat atât în observații generale, referitoare la aspecte de competență și principii care guvernează desfășurarea procedurii, cât și în observații punctuale, referitoare la unele prevederi concrete ale proiectului.

I. Observatii generale:

1. Competența Autorității de soluționare a litigiilor

Un respondent, invocând faptul că prin intermediul actualului proiect de decizie Autoritatea devine competentă să soluționeze litigiile prevăzute la art. 2 și să stabilească tarife fără să ia considerare existența altor organisme care reglementează activitatea operatorilor de distribuție a energiei electrice, a menționat că se impune reanalizarea prevederilor proiectului astfel încât să se ia în considerare și specificul activității de distribuție a energiei electrice.

În primul rând, precizăm că atribuirea competenței ANCOM de a soluționa litigiile vizate de proiectul deciziei supus consultării și de a impune părților unui litigiu aplicarea unor tarife s-a realizat prin intermediul legislației primare, respectiv prin dispozițiile Legii nr. 159/2016 privind regimul infrastructurii fizice a rețelelor de comunicații electronice, precum și pentru stabilirea unor măsuri pentru reducerea costului instalării rețelelor de comunicații electronice (în continuare, Legea nr. 159/2016). Reglementarea procedurii de soluționare a litigiilor prin intermediul prezentului proiect constituie respectarea obligației ANCOM de implementare a prevederilor art. 39 alin. (1) din Legea nr. 159/2016 și, totodată, de stabilire a cadrului procedural necesar exercitării atât a competențelor administrativ-jurisdicționale ale Autorității, cât și a drepturilor conferite de prevederile legii subiecților săi.

În al doilea rând, referitor la faptul că activitatea de soluționare a litigiilor în conformitate cu prevederile proiectului nu ar lua în considerare specificul unor activități din alte domenii, cum ar fi distribuția energiei electrice, ANCOM precizează că prezentul proiect nu exclude posibilitatea solicitării, atunci când este necesar pentru lămurirea situației de fapt, respectiv a soluționării litigiului, a unor puncte de vedere de la autoritățile competente, în funcție de domeniul în care se află infrastructura la care se solicită accesul.

Prin urmare, ANCOM apreciază că nu este necesară o reanalizare a prevederilor prezentului proiect în sensul observației formulate.

2. Observații referitoare la domeniul de aplicare a proiectului

Un alt aspect cu caracter general adus la cunoștința Autorității de către unul dintre respondenți a vizat limitarea competențelor și implicit a obiectului litigiilor, atunci când acestea privesc accesul la o infrastructură destinată distribuției energiei electrice, astfel încât să poată fi soluționate de către ANCOM doar acele litigii care vizează accesul la infrastructura care susține rețele de distribuție a energiei electrice din zona tensiunilor joase (0,4-0,23kV).

Referitor la acest aspect, Autoritatea învederează faptul că prezentul proiect de decizie reprezintă un act normativ secundar prin raportare la Legea nr. 159/2016, prin urmare prin intermediul acestuia nu se poate interveni în sensul extinderii sau restrângerii competențelor ANCOM sau a categoriilor de litigii care pot fi deduse spre soluționare acestea.

Având în vedere că prevederile legale nu instituie o restricție cu privire la obiectul litigiilor referitoare la accesul la infrastructura fizică reprezentând rețele de distribuție/transport al energiei electrice, o restricționare a acestora, prin legislația secundară, în sensul soluționării de către Autoritate doar a acelor litigii în care este avut în vedere accesul la o infrastructură care susține liniile electrice de joasă tensiune (0,4-0,23KV) contravine prevederilor legale. Mai mult, din informațiile pe care ANCOM le deține, în prezent, furnizorii de comunicații electronice au instalat rețele de comunicații pe infrastructura fizică care susține rețele de transport al energiei electrice în zona de înaltă tensiune. De asemenea, un argument în plus, care justifică faptul că rețelele de transport al energiei electrice în zona de înaltă tensiune pot fi utilizate ca infrastructură fizică pentru instalarea de rețele publice de comunicații electronice și că, implicit, accesul la acest tip de infrastructură poate face obiectul unui litigiu potrivit dispozițiilor Legii nr. 159/2016, îl constituie existența unor standarde tehnice care prevăd coexistența liniilor electrice de înaltă tensiune cu rețelele de comunicații electronice.

Prin urmare, ANCOM apreciază că nu se impune o modificare a prevederilor proiectului în sensul solicitat de către respondent.

3. Observații referitoare la principiile de drept care guvernează desfășurarea procedurii de soluționare a litigiilor

ANCOM a primit unele observații referitoare la necesitatea existenței unor prevederi clare, detaliate și congruente care să asigure în mod real și efectiv respectarea principiilor de drept care guvernează procedura de soluționare a litigiilor.

Cu privire la observația cu titlu general exprimată de un respondent, potrivit căreia pentru asigurarea efectivă a respectării principiilor menționate la art. 3 din prezentul proiect de decizie, nu este suficientă o enumerare a acestora, fiind necesară o detaliere a conținutului și modului de asigurare în procedura de soluționare a litigiilor, apreciem că o asemenea detaliere nu este justificată prin raportare la dispozițiile art. 25 alin. (2) din proiect, care menționează că prevederile acestuia se completează în mod corespunzător cu dispozițiile Codului de procedură civilă. Astfel, principiile enumerate în proiect reflectă principiile fundamentale ale procesului civil aplicabile și activității de soluționare a litigiilor de către ANCOM.

În ceea ce privește observația referitoare la necesitatea unei reglementări mai detaliate a etapei dezbaterilor ca instrument de asigurare a respectării garanțiilor procedurale, respectiv a principiului contradictorialității, ANCOM, învederând faptul că respondentul nu a indicat în mod expres informațiile a căror lipsă este în măsură să afecteze respectarea principiului menționat, apreciază că proiectul conține suficiente elemente pentru a asigura respectarea acestuia.

II. Observatii punctuale:

1. Art. 1 alin. (1) – obiectul de aplicare a deciziei

Un respondent a solicitat ANCOM completarea categoriilor de litigii care pot fi soluționate de către Autoritate în conformitate cu procedura reglementată de prezentul proiect astfel încât aceasta să fie aplicabilă și litigiilor apărute între furnizorii de rețele de comunicații electronice care beneficiază de acces la infrastructura aceluiași operator de rețea.

Având în vedere că tipurile de litigii a căror soluționare a fost atribuită în competența ANCOM au fost stabilite la nivelul legislației primare prin intermediul Legii nr. 159/2016, precum și caracterul secundar al prezentului proiect de decizie, așa cum am arătat și în răspunsul la una dintre observațiile formulate cu titlu general (mai precis, la pct. 1.2 din prezentul document), Autoritatea precizează că extinderea categoriilor de litigii care-i pot fi deduse spre soluționare nu poate fi realizată la acest nivel de reglementare. Prin urmare, în considerarea faptului că litigiile apărute între furnizorii de rețele de comunicații electronice care beneficiază de acces la infrastructura aceluiași operator de rețea nu sunt prevăzute de către Legea nr. 159/2016, observația formulată nu poate fi acceptată.

Totodată, precizăm că, în prezent, ANCOM este competentă să soluționeze litigiile între furnizorii de rețele și servicii de comunicații electronice în măsura în care acestea sunt în legătură cu obligațiile impuse acestora prin dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2011 privind comunicațiile electronice.

2. Art. 1 alin. (1) lit. a)

Un respondent a solicitat completarea dispozițiilor art. 1 alin. (1) lit. a) cu următoarea prevedere: "la soluționarea acestor litigii Comisia va lua în considerare studiile de coexistență a rețelelor de comunicații electronice cu infrastructura pe care urmează a fi amplasate, conform reglementărilor în vigoare. Studiile se realizează de către operatorul de rețea la solicitarea și pe cheltuiala furnizorului de rețele publice de comunicații electronice".

Având în vedere faptul că scopul acestui articol îl reprezintă enumerarea categoriilor de litigii care pot fi deduse spre soluționare Autorității, iar nu stabilirea unor reguli de soluționare pe fond a respectivelor litigii, Autoritatea precizează că o asemenea completare nu este potrivită în contextul acestui articol.

Cu titlu general, în ceea ce privește această propunere, menționăm că, așa cum rezultă din ansamblul prevederilor proiectului de decizie, Comisia responsabilă va utiliza toate informațiile necesare și relevante pentru soluționarea unui litigiu. Așadar, în măsura în care există studii de coexistență sau realizarea acestora este necesară potrivit legislației speciale și a normativelor tehnice din domeniul energiei electrice, atunci când sunt utile pentru corecta soluționare a unui litigiu, acestea vor fi luate în considerare.

Prin urmare, în considerarea celor menționate, Autoritatea nu poate accepta propunerea formulată.

3. Art. 4 alin. (2) lit. a) – eliminarea cerinței privind obligativitatea depunerii dovezilor care atestă calitatea de reprezentant

Un respondent, apreciind ca excesivă cerința privind depunerea de către reclamant, atunci când este reprezentat, a unui înscris care să ateste calitatea reprezentantului, prin raportare la lipsa unei prevederi similare pentru pârât, a solicitat eliminarea acestei cerințe.

Autoritatea, învederând prevederile art. 194 lit.b) din Codul de procedură civilă, care stabilesc obligativitatea depunerii, împreună cu cererea de chemare în judecată, a dovezii care atestă calitatea de reprezentant și apreciind ca fiind necesară introducerea aceleiași cerințe și în cazul în care pârâtul este reprezentat, a respins propunerea de eliminare formulată de respondent și a completat prevederile art. 7 alin. (2) din proiect, după cum urmează:

"Art. 7 - (2) Răspunsul la sesizare trebuie să conțină punctul de vedere al pârâtului asupra fiecăruia dintre capetele de cerere din sesizarea reclamantului, motivarea în fapt și în drept, dovezile relevante aferente fiecărui capăt de cerere, o adresă de poștă electronică în vederea comunicării ulterioare a actelor de procedură, precum și semnătura părții sau a reprezentantului. În cazul în care pârâtul este reprezentat, dovada calității de reprezentant va fi anexată răspunsului."

4. Art. 4 alin. (2) lit. g) – completarea cu prevederea expresă potrivit căreia în cazul în care o sesizare cu același obiect, aceeași cauză și între aceleași părți a fost înaintată unei instanțe judecătorești, introducerea unei sesizări la ANCOM este inadmisibilă

Arătând faptul că sancțiunea inadmisibilității sesizării pentru situația în care există o cerere pe rolul instanțelor de judecată a fost menționată doar în Expunerea de motive, un respondent a solicitat ANCOM completarea dispozițiilor art. 4 alin. (2) lit. g) din prezentul proiect, astfel "Dacă o cerere pentru soluționarea unui litigiu apărut în condițiile Legii nr. 159/2016 a fost introdusă la o instanță de judecată, o sesizare la ANCOM având același obiect nu va fi admisibilă".

Având în vedere că solicitarea de completare se înscrie în ipoteza avută în vedere de dispozițiile art. 4 alin. (2) lit. g) din proiect, astfel cum reiese și din Expunerea de motive, și anume, imposibilitatea introducerii unei sesizări la ANCOM atunci când o cerere cu același obiect, aceeași cauză și între aceleași părți se află pe rolul unei instanțe judecătorești, ANCOM a acceptat propunerea formulată. Deoarece în cuprinsul art. 4 alin. (2) din proiect sunt prevăzute cerințele pe care trebuie să le îndeplinească sesizarea pentru a fi admisibilă, Autoritatea apreciază că introducerea unei completări cu privire la sancțiunea aplicabilă, în concordanță cu propunerea formulată, trebuie să se regăsească în

cadrul art. 5 alin. (2) din proiect, motiv pentru care a completat prevederile acestui articol după cum urmează:

“Art. 5 - (2) Neîndeplinirea obligației prevăzute la alin. (1) în termenul stabilit sau introducerea la instanța judecătorească a unei cereri cu același obiect, aceeași cauză și între aceleași părți va atrage respingerea sesizării, prin răspuns motivat, fără a se mai parcurge fazele următoare ale procedurii.”

5. Art. 4 alin. (2) – prezentarea documentelor care fac dovada calității de furnizor de rețele publice de comunicații electronice

Un respondent a solicitat introducerea unei noi litere la art. 4 alin. (2), litera j), cu următorul conținut: „j) documente din care să rezulte că reclamantul este furnizor de servicii publice de comunicații electronice conform art. 3 alin. (1) din Legea nr.159/2016”.

Ca observație generală față de această propunere în cadrul căreia a fost utilizată sintagma de „furnizor de servicii de comunicații electronice”, Autoritatea învederează faptul că prevederile Legii nr. 159/2016 vizează furnizorii de rețele publice de comunicații electronice, nu furnizorii de servicii și precizează că în analiza propunerii respondentului a avut în vedere această categorie de furnizori.

În ceea ce privește propunerea formulată, Autoritatea nu o poate accepta pentru motivele ce urmează a fi arătate. În primul rând, ANCOM subliniază faptul că respondentul pornește de la o premisă greșită, neluând în considerare faptul că, în conformitate cu prevederile art. 19 alin. (6) și (7), art. 20 alin. (6), art. 22 alin. (5), art. 27 alin. (8) și art. 28 alin. (2) din Legea nr. 159/2016, oricare dintre subiecții acestor dispoziții legale – și anume, furnizorii de rețele publice de comunicații electronice, operatorii de rețea, persoanele care dețin cu orice titlu o infrastructură fizică instalată în interiorul unei clădiri – poate sesiza ANCOM cu soluționarea unui litigiu și, implicit, poate avea calitatea de reclamant. Așadar, impunerea în sarcina reclamantului, cu titlu general, a obligației de a face dovada calității de furnizor de rețele publice de comunicații electronice echivalează cu o restrângere a categoriei de subiecți care pot avea calitatea de reclamant, fapt ce nu se poate realiza la nivelul legislației secundare.

În al doilea rând, o asemenea dovadă, chiar și în cazurile în care reclamantul are calitatea de furnizor de rețele publice de comunicații electronice, apare ca nenesară și chiar excesivă având în vedere că ANCOM deține o evidență oficială a furnizorilor autorizați, întocmind în acest sens un Registru public al furnizorilor de rețele și servicii de comunicații electronice, disponibil pe pagina de internet a Autorității.

6. Art. 4 alin. (3) – numărul de exemplare originale în care se depune sesizarea

Un respondent a propus modificarea prevederii referitoare la depunerea sesizării în două exemplare, astfel încât numărul exemplarelor depuse să corespundă cu numărul părților pentru situația în care în litigiu sunt mai mult de două părți.

De asemenea, un respondent a solicitat eliminarea obligativității depunerii în original a celor două exemplare ale sesizării și a propus ca doar un exemplar să fie depus în original, iar restul în copie.

În ceea ce privește obligația privind depunerea sesizării în tot atâtea exemplare câți părți sunt, ANCOM apreciază ca fiind corectă și oportună această propunere având în vedere că în acest sens sunt și prevederile art. 195 coroborate cu cele ale art.149 din Codul de procedură civilă, care stabilesc că cererea se face în tot atâtea exemplare câte sunt necesare pentru a fi comunicate.

Referitor la propunerea constând în modificarea dispozițiilor art. 4 alin. (3) din prezentul proiect, astfel încât doar un singur exemplar al sesizării să fie transmis în original și restul în copie, invocându-se în acest sens practica instanțelor judecătorești, ANCOM menționează că în analiza acestei propuneri,

deși Codul de procedură civilă vorbește despre numărul exemplare în care se face cererea, fără să instituie o diferență în sensul ca unele dintre acestea sunt originale și altele în copie, a luat în calcul faptul că aceasta are avantaje de ordin practic și nu este în măsură să afecteze drepturile părților în cadrul procedurii de soluționare a litigiilor.

Prin urmare, în considerarea argumentelor arătate, Autoritatea a acceptat propunerile formulate și a completat corespunzător prevederile art. 4 alin. (3), astfel: **„Art. 4. - (3) Sesizarea se transmite în scris la ANCOM într-un exemplar original, prin intermediul unui serviciu poștal cu confirmare de primire sau prin depunere la registratura sediului central. În plus față de exemplarul pentru ANCOM, se vor transmite, în copie, tot atâtea exemplare ale sesizării câte părți sunt.”**

7. Art. 5. alin. (1) – definirea termenului scurt

Mai mulți respondenți au solicitat ANCOM clarificarea sintagmei „termen scurt” din cuprinsul acestui articol prin determinarea unui termen specific.

ANCOM menționează faptul că lipsa stabilirii prin intermediul deciziei a unui termen fix în care reclamantul are obligația completării sesizării în cazul în care aceasta nu conține unul sau mai multe dintre elementele prevăzute de dispozițiile legale a avut în vedere motive de natură practică, deoarece o asemenea reglementare nu ar lua în considerare situația concretă a cărei remediere se impune. Însă, pentru a asigura claritate prevederii legale, Autoritatea a luat în considerare observația formulată și a modificat corespunzător dispozițiile art. 5 alin. (1), după cum urmează:

*„Art. 5. – (1) În cazul în care sesizarea nu îndeplinește cerințele prevăzute la art. 4 alin. (2), reclamantului i se vor comunica în scris neconformitățile și i se va pune în vedere să aducă precizări sau să completeze cererea în termen **de 2 zile lucrătoare** de la data comunicării neconformității.”*

8. Art. 5. alin. (2) – clarificări cu privire la respingerea sesizării pentru neîndeplinirea neconformităților

Un respondent a solicitat ANCOM ca, pentru claritatea reglementării, să se menționeze expres faptul că respingerea sesizării pentru neremedierea neconformităților nu împiedică părțile să depună o nouă sesizare conformă.

Respingerea unei sesizări pentru lipsa unor elemente nu echivalează cu o dezlegare asupra fondului cauzei, prin urmare, în opinia ANCOM, apare ca evident că părțile pot sesiza Autoritatea cu o nouă sesizare având același obiect, aceeași cauză și aceleași părți, în măsura în care aceasta respectă toate condițiile prescrise. Cu toate acestea, pentru un plus de precizie, ANCOM a acceptat propunerea formulată și a introdus un nou alineat la art. 5, alineatul (3), cu următorul conținut:

„Art. 5. - (3) Respingerea sesizării pentru neîndeplinirea obligației prevăzute la alin. (1) nu aduce atingere posibilității reclamantului de a se adresa ANCOM cu o nouă sesizare.”

9. Art. 6 – necesitatea unor detalieri și clarificări asupra modului în care sunt numiți membrii Comisiei, a numărului de membri ce alcătuiesc Comisia, calificarea sau pregătirea acestora și cazurile de incompatibilitate în care membrii Comisiei se pot abține sau pot fi recuzați

Un respondent a considerat că procedura de soluționare a litigiilor prevăzută de prezentul proiect este lacunară din perspectiva detalierii condițiilor privind numirea

membrilor Comisiei, pregătirea și numărul acestora și este necesară modificarea art. 6 în consecință. De asemenea, s-a solicitat revizuirea art. 6 și în sensul reglementării în mod expres inclusiv a situațiilor de incompatibilitate a membrilor Comisiei, respectiv a unei proceduri de numire a unui membru înlocuitor.

În ceea ce privește clarificarea aspectelor privind modalitatea de numire a membrilor Comisiei, numărul de membri din care este formată o Comisie, precum și competența necesară pentru ca o persoană să poată face parte din Comisie, ANCOM apreciază că această propunere nu ține cont de specificul acestei proceduri, în cadrul căreia atribuțiile Autorității de soluționare a litigiilor sunt exercitate prin intermediul personalului de specialitate cu pregătire în domeniile sale de competență. În acest sens, referitor la numirea și numărul membrilor Comisiei, precizăm că aceștia sunt desemnați prin decizie a Președintelui ANCOM în funcție de obiectul litigiului, sunt angajați ai Autorității cu pregătire juridică, economică, tehnică, iar soluționarea pe fond a litigiilor nu îmbracă forma unei hotărâri adoptate printr-un vot al membrilor prin care fiecare dintre aceștia își asumă întreaga soluție pe fondul litigiului, ci reprezintă o soluție comună, unitară, rezultată în urma unei analize făcute de fiecare membru asupra aspectelor din aria sa de pregătire și agregată de Președintele Comisiei.

În considerarea argumentelor expuse, ANCOM nu a acceptat propunerea formulată.

În ceea ce privește propunerea privind stabilirea în cuprinsul art. 6 din prezentul proiect a cazurilor de incompatibilitate aplicabile membrilor Comisiei, precizăm că, având în vedere că persoanele care fac parte din Comisie sunt salariați ai ANCOM și că situațiile de incompatibilitate care le sunt aplicabile acestora sunt reglementate de prevederile din legislația primară, respectiv cele ale art. 18 alin. (6) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 22/2009 privind înființarea Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații, aprobată prin Legea nr. 113/2010, cu modificările și completările ulterioare, ANCOM nu poate accepta nici această propunere.

10. Art. 7 alin. (4) – instituția excepțiilor procedurale nu are corespondent practic în procedura reglementată de prezentul proiect de decizie

Un respondent a menționat că transpunerea normelor de procedură civilă în cadrul jurisdicției administrative speciale nu poate fi utilizată în mod concret și va îngreuna modul de soluționare a litigiilor.

În lipsa indicării unor situații practice care să justifice propunerea formulată și având în vedere că, până în prezent, ținând cont de specificul procedurii de soluționare a litigiilor între furnizorii de rețele sau servicii de comunicații electronice, reglementate de prevederile Deciziei președintelui ANCOM nr. 480/2010¹, ANCOM a consacrat aplicabilitatea în cadrul acestei proceduri a normelor procedurale civile privind excepțiile, Autoritatea nu poate accepta propunerea formulată.

11. Art. 7 alin. (5) – includerea unor criterii obiective pentru stabilirea prejudiciilor grave

Un respondent a considerat că, în lipsa unor criterii obiective în funcție de care să poată fi stabilite prejudiciile grave pe care le-ar putea suferi reclamantul, dispozițiile art. 7 alin. (5) din proiect echivalează cu o antepronunțare.

Pentru a elimina orice eventuală interpretare a dispozițiilor menționate ca având caracterul unei antepronunțări, alineatul (5) al art. 7 a fost eliminat.

¹ Decizia președintelui Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații nr. 480/2010 privind stabilirea procedurii de soluționare a litigiilor ce intră în competența Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații

12. Art. 8 alin. (1) - prezentarea părților în fața Comisiei; asigurarea contradictorialității

Un respondent a solicitat modificarea dispozițiilor art. 8 alin. (1) din proiect astfel încât **părțile să se prezinte în fața Comisiei în orice situație**, nu doar atunci când prezența lor este apreciată de către Comisie ca fiind necesară.

Un alt respondent a apreciat că **dispozițiile menționate trebuie reanalizate pentru a evita o contradicție între principiile pe care se întemeiază procedura de soluționare a litigiilor și modul efectiv în care aceasta se va desfășura.**

ANCOM nu poate accepta propunerea ca dispozițiile art. 8 alin. (1) să fie reanalizate astfel încât părțile să fie invitate în mod obligatoriu în fața Comisiei, atât pentru că aprecierea necesității unei asemenea invitații a fost stabilită în sarcina Comisiei prin intermediul prevederilor art. 37 alin. (1) din Legea nr. 159/2016, dar și pentru că, în practică, o convocare a părților poate să nu fie în toate cazurile necesară și eficientă, din contră poate determina în mod nejustificat o tergiversare a soluționării litigiului. Astfel, pot exista litigii în care argumentele și dovezile depuse de părți în faza depunerii sesizării și, respectiv, a răspunsului (acte premergătoare desfășurării procedurii) să fie suficiente și lămuritoare pentru soluționarea litigiului pe fond. Totodată precizăm că, având în vedere experiența dobândită de ANCOM în cei 14 ani de soluționare a litigiilor dintre furnizorii de rețele și servicii de comunicații electronice, de regulă Comisia invită părțile în fața sa, în vederea dezbaterii litigiului pe fond.

În ceea ce privește observația privind afectarea respectării contradictorialității, pe lângă argumentele deja înverdate, ANCOM apreciază că, prin raportare la dispozițiile Codului de procedură civilă, observația formulată nu este întemeiată și, prin urmare, nu poate fi acceptată. În susținerea poziției sale, Autoritatea menționează că posibilitatea soluționării litigiului fără a fi obligatorie înfățișarea părților în fața Comisiei nu este contrară dispozițiilor art. 14 alin. (1) din Codul de procedură civilă care stabilesc că *„Instanța nu poate hotărî asupra unei cereri decât după citarea sau înfățișarea părților, dacă legea nu prevede altfel.”*[*subl.ns*]. De altfel, așa cum rezultă și din doctrină², scopul practic al aplicării acestui principiu este acela ca părțile să aibă posibilitatea de a-și exprima opinia în legătură cu problemele de drept (substanțial sau procedural) ori de fapt aflate în dezbateri. Prin urmare, orice aspect privitor la litigiu trebuie să fie pus în discuția părților, iar actele de procedură și înscrisurile să fie comunicate între acestea, în condițiile legii. De asemenea, tot doctrina subliniază faptul că respectarea acestui principiu nu este condiționată de exprimarea efectivă a unei opinii de către părți, ci este suficient ca părților să le fie conferită această posibilitate. Or, așa cum rezultă și din proiectul de decizie, Comisia le conferă părților posibilitatea să-și exprime punctele de vedere față de toate aspectele supuse dezbaterii, iar contextul în care este reglementată posibilitatea de a nu chema părțile la întâlnire în fața sa are în vedere doar situația în care litigiul poate fi soluționat pe baza documentelor și a punctelor de vedere transmise în scris de către părți, când, fără a fi afectat dreptul acestora la apărare, litigiul poate fi soluționat pe fond pe baza informațiilor existente.

Prin urmare, în considerarea argumentelor menționate, ANCOM nu a acceptat propunerile formulate cu privire la dispozițiile art. 8 alin. (1).

13. Art. 8 – introducerea unui nou alineat (2)¹ după alineatul (2) al articolului 8

Un respondent a solicitat ANCOM să fie introdus la articolul 8 după alineatul (2) un nou alineat, alineatul (2)¹, cu următorul conținut: **„În situația în care o parte din cadrul litigiului este supusă reglementărilor emise de către o autoritate națională de reglementare în alt domeniu (ex. ANRE), Comisia va solicita punctul de vedere al respectivei autorități de reglementare, înainte de a convoca părțile în fața sa.”**

² Noul Cod de procedură civilă, Comentariu pe articole, vol.I, Gabriel Boroș, pg.45, Editura Hamangiu 2013

Deși litigiile reglementate de Legea nr. 159/2016 vizează și operatorii de rețea din domenii supuse unor reglementări speciale, ANCOM nu apreciază că acest aspect este în măsură să determine cu caracter obligatoriu, necesitatea solicitării, în orice situație, a unui punct de vedere al autorității competente în domeniul respectiv. În practică, pot exista situații când obiectul litigiului să nu impacteze obligațiile care revin părții în baza altor reglementări, prin urmare, un punct de vedere al autorității din alt domeniu nu ar aduce informații relevante pentru soluționarea litigiului.

Totodată, Autoritatea subliniază faptul că prezentul proiect nu interzice ANCOM ca, atunci când apreciază că este necesar pentru interpretarea corectă a unor dispoziții legale din domeniul de competență al unei alte autorități, să solicite punctul de vedere al acesteia.

În concluzie, în considerarea celor învederate, ANCOM nu a acceptat propunerea formulată.

14. Art. 9 alin. (2) - clarificarea termenului de răspuns la cererea modificată sau completată

Un respondent a indicat ca fiind necesară clarificarea termenului în care pârâțul trebuie să răspundă la sesizarea modificată sau completată.

Față de observația privind clarificarea textului art. 9 alin. (2) din proiect astfel încât să rezulte termenul în care pârâțul trebuie să răspundă la sesizarea modificată sau completată, Autoritatea apreciază că acest termen rezultă chiar din reglementarea prevederilor menționate, ca urmare a trimiterii din cuprinsul acestora la dispozițiile art. 7. Cu toate acestea, pentru un plus de claritate și rigoare în ceea ce privește referirea la dispozițiile art. 7 din cuprinsul textului art. 9 alin.(2), ANCOM a considerat oportună circumstanțierea trimiterii la dispozițiile art. 7 alin. (2) - (4).

Prin urmare, textul art. 9 alin. (2) a fost modificat, astfel " (2) *Comisia va comunica sesizarea modificată pârâțului, care, sub sancțiunea decăderii din dreptul de a mai depune probe, cu excepția acelor a căror necesitate ar rezulta din dezbateri și pe care pârâțul nu le putea prevedea, și de a mai invoca excepții, în afara celor de ordine publică, va formula răspuns în condițiile art. 7 alin. (2) – (4).*"

15. Art. 10 – reconsiderarea prevederilor privind existența unui singur motiv pentru amânarea ședinței în fața ANCOM

Un respondent a propus eliminarea existenței unui singur motiv de amânare, argumentând că în practică pot exista motive variate care pot determina amânarea unei ședințe. De asemenea, respondentul a solicitat și eliminarea termenului în interiorul căruia părțile pot cere amânarea.

Cu privire la eliminarea din proiectul de decizie a existenței unui singur motiv de amânare, ANCOM precizează că, în procesul de reglementare prin intermediul prezentului proiect a procedurii de soluționare a litigiilor prevăzute de dispozițiile Legii nr. 159/2016, Autoritatea a urmărit instituirea unui cadru procedural care să asigure atât exercitarea drepturilor părților, cât și respectarea unor termene pentru soluționarea litigiilor, impuse în sarcina sa la nivelul legislației primare. În acest sens, având în vedere că, în practică, pot exista situații care să împiedice părțile să se prezinte în fața Autorității, dar și faptul că o aplicare a cazurilor de amânare reglementate de dispozițiile art. 153 din Codul de procedură civilă ar determina o tergiversare a soluționării litigiilor iar, în unele cazuri, ținând cont de specificul procedurii de soluționare a litigiilor, ar fi chiar inaplicabile (ex. amânarea cauzei când nu este în stare de judecată, amânarea judecării prin învoiala părților), ANCOM a apreciat că se impune o derogare de la normele de procedură civilă, reglementând prin intermediul prezentului proiect un caz special și unic de amânare. Astfel, Autoritatea consideră că, din perspectiva respectării atât a drepturilor părților, cât și a obligațiilor impuse ANCOM, este rezonabilă stabilirea posibilității acestora de a solicita, o singură dată, amânarea unei întâlniri indiferent de motivul care determină imposibilitatea prezentării părților în

fața Comisiei și fără a fi necesară justificarea motivului imposibilității. În acest sens, pentru un plus de claritate textul art. 10 alin. (1) din proiect a fost modificat, astfel „*Art.10 -(1) Fiecare dintre părți poate solicita o singură dată amânarea întâlnirii pentru motivul imposibilității de a se prezenta la termenul stabilit de Comisie, fără a fi necesară o justificare în acest sens.*”

Referitor la eliminarea termenului în interiorul căruia părțile pot solicita amânarea unei întâlniri, Autoritatea apreciază că motivația pentru care respondentul a solicitat această eliminare nu poate fi acceptată din rațiuni care țin de eficiența practică a desfășurării procedurii, ce presupune ca și cealaltă parte să fie informată în timpul util cu privire la faptul că ședința nu mai are loc la data stabilită. Mai mult decât atât, în situația în care o ședință s-ar desfășura la un alt sediu al Autorității decât sediul central, aspect ce poate determina deplasarea la sediul în cauză a unor membri ai Comisiei sau a reprezentanților celeilalte părți, din considerente de natură practică, organizatorică, este necesar ca aceștia să fie informați într-un interval de timp rezonabil cu privire la faptul că ședința urmează să nu se mai desfășoare la data stabilită.

Învederăm că prevederi similare există și în legislația specifică privind soluționarea unor dispute din alte domenii, respectiv în art. 13 alin. (7) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea comisiilor pentru soluționarea disputelor/divergențelor privind accesul la rețelele/sistemele din domeniul energiei, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei nr. 85/2014, care prevăd că “[...] dacă părțile solicită în prealabil, cu cel puțin 3 zile, reprogramarea audierii, Comisia poate amâna o singură dată audierea [...]”.

Prin urmare, în considerarea celor arătate, ANCOM nu poate accepta eliminarea din proiect a prevederilor menționate mai sus.

16. Art. 11 alin. (1) - (3) – modificarea prevederilor referitoare la posibilitatea părților de a solicita suspendarea litigiului în vederea soluționării pe cale amiabilă

Un respondent a solicitat reanalizarea prevederilor art. 11 alin. (1) - (3) din proiect în sensul eliminării limitării posibilității părților de a solicita o singură dată suspendarea litigiului în vederea soluționării acestuia pe cale amiabilă. De asemenea, respondentul a propus mărirea de la o lună la două luni a perioadei pentru care poate fi suspendat un litigiu, cu posibilitatea ca această perioadă să poată fi prelungită o singură dată pentru o perioadă de încă o lună.

Având în vedere că Autoritatea încurajează negocierile cu bună-credință între părți, respectiv găsirea unor soluții de stingere pe cale amiabilă a oricăror diferende, prin intermediul prezentului proiect, a fost avută în vedere, printre altele, și posibilitatea ca părțile să ajungă la un acord și la o soluționare amiabilă a litigiului, chiar și pe parcursul soluționării litigiului de către ANCOM. În acest sens, Autoritatea a apreciat ca fiind suficientă acordarea dreptului părților de a solicita o singură dată suspendarea litigiului, pentru o perioadă de o lună.

Cu toate acestea, din considerente de eficiență practică față de scopul urmărit prin reglementarea instituției suspendării, dar și din motive ce vizează complexitatea pe care o poate avea în unele cazuri obiectul unui litigiu reglementat de prezentul proiect, aspect ce presupune necesitatea acordării unui termen adecvat pentru negocierea între părți în vederea soluționării amiabile a litigiului, ANCOM a acceptat în parte propunerea formulată de respondent și a revizuit prevederile art. 11 alin. (2) din proiect, astfel: “*Art. 11 -(2) În acest caz, dacă, în termen **de două luni** de la data suspendării, părțile nu solicită reluarea dezbaterilor, Comisia va constata perimarea sesizării.*” În acest sens, Autoritatea subliniază că instituția suspendării se regăsește reglementată în aceleași condiții cu cele prevăzute de prezentul proiect și în Decizia președintelui ANCOM nr. 480/2010, eficiența practică a acestei instituții fiind consacrată deja în jurisprudența ANCOM.

Referitor la propunerea de prelungire a termenului de suspendare, o singură dată, pentru o perioadă de încă o lună, ANCOM nu poate accepta această propunere, din rațiuni ce țin de limitări privind soluționarea litigiilor în anumite termene, impuse în sarcina Autorității prin intermediul legislației primare.

17. Art. 12 – clarificări din perspectiva procedurii de verificare la fața locului

Mai mulți respondenți au solicitat clarificarea procedurii de verificare la fața locului din perspectiva condițiilor în care poate fi dispusă, ce vizează această verificare, persoanele îndreptățite să o efectueze și care sunt măsurile luate de membrii Comisiei pentru a asigura confidențialitatea informațiilor la care au acces în timpul verificării. De asemenea, au fost solicitate detalieri cu privire la modalitatea de exprimare a opiniei de către experți, precum și la modalitatea de plată a acestora.

Un alt respondent a considerat necesar a fi precizată sursa din care sunt aleși experții cooptați sau criteriile de selectare a acestora, precum și faptul că ANCOM va suporta onorariile acestora.

Un respondent a propus reglementarea expresă a posibilității ca la verificările la fața locului să participe și experți aleși de către părți și încuviințați de Comisie. De asemenea, a fost formulată o observație cu privire la necesitatea clarificării situației de incompatibilitate în care s-ar putea afla un expert.

În ceea ce privește acest articol, Autoritatea dorește să învedereze faptul că procedura verificării la fața locului reglementată de prezentul proiect are un scop constatat similar procedurii cercetării la fața locului prevăzute de dispozițiile art. 345-347 din Codul de procedură civilă, și nu trebuie asimilată expertizei. De asemenea, învederând că, pentru a se asigura respectarea oricăror prevederi legale din alte domenii, nu este necesară introducerea unei prevederi exprese în acest sens în cuprinsul prezentului proiect, atunci când respectivele prevederi sunt incidente în cadrul procedurii de soluționare a litigiilor, Autoritatea nu a acceptat propunerea privind menționarea expresă a necesității ca personalul care efectuează verificarea la fața locului la instalațiile operatorilor de distribuție a energiei electrice să fie autorizat de către operatorul respectiv, conform reglementărilor interne ale acestuia din urmă.

Referitor la clarificările solicitate, Autoritatea apreciază că aspectele cu privire la care au fost formulate observații sunt reglementate în mod clar prin prevederile art. 12 din proiect. Astfel, potrivit art. 12 alin. (1) și (2), verificarea la fața locului se dispune de către Comisia responsabilă cu soluționarea litigiului atunci când aceasta apreciază că este necesară pentru lămurirea litigiului, stabilind totodată și împrejurările de fapt care vor face obiectul verificării. Verificările la fața locului se realizează potrivit art. 12 alin. (3) din proiect de către membrii Comisiei și/sau personalul de specialitate al Autorității, iar, în cazurile în care consideră necesar, Comisia poate solicita și participarea consultantului.

Având în vedere caracterul de constatare faptică a procedurii de verificare la fața locului, ANCOM nu este de acord cu propunerea privind consemnarea, în nota de constatare, care se încheie în cadrul verificării la fața locului, a opiniei consultantului, deoarece în cuprinsul notei se vor consemna doar împrejurările de fapt constatate la fața locului, nu se vor face aprecieri și nici nu se vor exprima opinii pe marginea aspectelor constatate.

Referitor la sursa din care vor fi selectați experții, Autoritatea, în vederea lămuririi scopului prevederilor privind cooptarea unor experți, respectiv acela ca pentru situațiile în care are nevoie de opinia complementară a unor specialiști externi, să poată coopta un consultant, dar și pentru evitarea unor interpretări eronate ale dispozițiilor art. 12 din proiect, a apreciat ca fiind oportună înlocuirea noțiunii de „expert” cu cea de „consultant”. În acest context, ANCOM învederează că sursa din care vor fi selectați consultantii va fi stabilită în funcție de particularitățile obiectului fiecărui litigiu și consideră că o prestabilire a acestei surse nu este necesară și nici posibilă la acest moment. Pentru aceste argumente, Autoritatea nu a acceptat propunerea formulată.

Autoritatea a respins propunerea privind includerea în cuprinsul art. 12 alin. (6) din proiect a unei mențiuni exprese cu privire la faptul că plata consultantților cooptați revine în sarcina ANCOM, deoarece consideră că o asemenea interpretare și, implicit, faptul că părților nu le sunt impuse cheltuieli de către Autoritate ca urmare a accesării procedurii de soluționare a litigiilor reglementate de prezentul proiect rezultă din prevederile art. 25 alin. (1) teza I.

Referitor la obligația asigurării confidențialității de către consultant este acoperită de prevederile art. 23 din proiect, iar modalitatea concretă de asumare a respectării confidențialității se va stabili în cadrul raportului juridic dintre ANCOM și consultantul cooptat.

Cu toate acestea, pentru asigurarea cu caracter general a unor garanții cu privire la confidențialitatea informațiilor, inclusiv a celor vehiculate în timpul verificării la fața locului, ANCOM a completat dispozițiile art. 23 din proiect prin introducerea unui nou alineat, alineatul (4) cu următorul conținut **„Art. 23 - (4) În cazul în care verificarea la fața locului presupune accesul la informații confidențiale care nu pot fi aduse la cunoștința părții adverse, aceasta nu va putea participa la efectuarea verificării, urmând să se facă mențiune despre acest fapt în nota de constatare. Dacă, în cadrul unei verificări, doar anumite aspecte au caracter confidențial, acestea vor fi consemnate într-o notă de constatare distinctă, care va avea regim confidențial față de partea adversă.”**

În ceea ce privește propunerea de reglementare a posibilității părților de a desemna experți care să participe la verificările la fața locului și să poată formula întrebări/observații, precum și, dacă este cazul, să întocmească opinie separată cu privire la obiectivele verificării, Autoritatea, în considerarea celor menționate mai sus în cadrul prezentului punct cu privire la natura verificării la fața locului, precum și ca urmare a clarificării aduse în sensul neasimilării acesteia cu o expertiză în sensul Codului de procedură civilă, nu este de acord cu propunerea formulată.

Având în vedere necesitatea ca opinia consultantilor să fie una imparțială, ANCOM a acceptat propunerea formulată de către un respondent și a introdus la art. 12 un nou alineat, alineatul (9) cu următorul conținut: **„Art. 12 - (9) Nu poate fi desemnată consultant o persoană care se află într-un raport juridic cu oricare dintre părți sau al cărei soț ori rude sau afini până la gradul IV se află într-un asemenea raport cu oricare dintre părți.”**

18 Art. 13 - detalieri cu privire la procedura din faza dezbaterii

Un respondent a apreciat că faza dezbaterilor trebuie reglementată expres astfel încât să se asigure realizarea unei dezbateri contradictorii.

Deși observația a fost formulată prin raportare la prevederile art. 13 din proiect care au ca obiect solicitarea de informații, Autoritatea înțelege că respondentul nu a dorit o reanalizare a textului art. 13, ci a considerat că, în cadrul acestui articol, ar trebui detaliată etapa dezbaterilor.

Având în vedere că, în opinia ANCOM, etapa dezbaterilor, deși nu are un articol dedicat, este reglementată în cadrul mai multor articole din cuprinsul capitolului III **„Desfășurarea procedurii de soluționare a litigiilor”** (ex. art. 8, art. 10, art. 11 și art. 14), Autoritatea a respins propunerea formulată.

19 Art. 14 – eliminarea posibilității Comisiei de a limita obiectul concluziilor

Un respondent a considerat că posibilitatea Comisiei de a limita subiectele pe care părțile pot pune concluzii scrise este excesivă și poate afecta libertatea părților de a-și stabili strategia de abordare a litigiului.

Învederând faptul că prevederile din prezentul proiect sunt mult mai permissive față de cele ale art. 244 alin. (2) din Codul de procedură civilă și, cu toate că Autoritatea nu a acceptat propunerea formulată considerând că susținerea respondentului privind afectarea libertății părților este neîntemeiată prin raportare la prevederile art. 14 alin. (2) din prezentul proiect care stabilesc posibilitatea părților de a depune note scrise sau concluzii scrise din proprie inițiativă, pentru un plus de claritate, ANCOM a reformulat textul art. 14 alin. (1) teza a II-a din proiect, astfel „ **Art. 14 - alin. (1) [...] Notele sau concluziile scrise *solicitate de către Comisie pot viza anumite subiecte cu privire la care aceasta apreciază că sunt necesare lămuriri.***”

Prin urmare, posibilitatea Comisiei de a solicita note sau concluzii scrise numai cu privire la aspectele la care aceasta apreciază că sunt necesare lămuriri nu afectează dreptul părților de a depune din proprie inițiativă note sau concluzii scrise ale susținerilor lor.

20. Art. 15 – clarificarea sintagmei „alte persoane”

Un respondent a solicitat detalierea categoriilor de persoane la care face referire art. 15 din proiect și ale căror interese pot fi afectate de litigiu.

Având în vedere obiectul litigiilor care pot fi deduse spre soluționare Autorității, este evident că identificarea și stabilirea chiar și cu titlu general a unor categorii de persoane ale căror interese ar putea fi afectate de un eventual litigiu, nu numai că nu este realizabilă la acest moment, dar nici nu ar aduce un plus de claritate textului criticat, putând chiar determina, ulterior, unele inconveniente de natură practică.

Din motivele menționate, ANCOM nu poate accepta propunerea formulată.

21. Art. 17 alin. (2) - modificarea termenului pentru formularea unor observații motivate la soluția preliminară

Mai mulți respondenți au solicitat un termen mai mare în interiorul căruia părțile să poată formula observații la soluția preliminară, propunând ca termenul de 3 zile să fie exprimat în zile lucrătoare.

Un respondent a propus stabilirea unui termen de 5 zile lucrătoare pentru formularea observațiilor de către părți.

ANCOM, având în vedere că în cazul litigiilor pentru care este necesară supunerea soluției preliminare unei consultări publice, termenul pentru formularea de observații a fost reglementat la 5 zile calendaristice, a modificat corespunzător dispozițiile art. 17 alin. (2) din proiect astfel încât să le fie asigurat părților un termen efectiv de 3 zile lucrătoare pentru formularea observațiilor, după cum urmează „*Art. 17 - (2) Cu excepția situațiilor prevăzute la art. 18, oricare dintre părți poate formula, în termen de cel mult 3 zile lucrătoare de la data comunicării soluției preliminare, observații motivate care vor fi transmise Comisiei.*”

22. Art. 18 alin. (1) și (5) – eliminarea prevederilor referitoare la supunerea soluției preliminare unei consultări publice

Art. 18 alin. (3) - posibilitatea părților de a lua la cunoștință de observațiile formulate în perioada consultării publice

Doi respondenți au apreciat că supunerea soluției preliminare unei consultări publice este în măsură să determine o tergiversare a termenului de soluționare a litigiului și au solicitat eliminarea art. 18 alin. (1) și alin.(5).

Un respondent a solicitat includerea unei prevederi care să reglementeze dreptul părților de a le fi comunicate observațiile formulate de către terți cu privire la soluția preliminară supusă consultării publice.

Având în vedere că obligativitatea supunerii soluției preliminare unei consultări publice în cazul anumitor litigii a fost reglementată la nivelul legislației primare, respectiv prin dispozițiile art. 38 alin. (3) din Legea nr. 159/2016, propunerea privind eliminarea dispozițiilor menționate nu poate fi acceptată.

Referitor la observația privind reglementarea posibilității părților de la lua la cunoștință de conținutul observațiilor formulate în cadrul procedurii de consultare publică, ANCOM a acceptat observația formulată și a modificat corespunzător prevederile art. 18 alin. (5) din proiect, astfel „*Art. 18 -(5) Comisia va comunica părților observațiile primite în cadrul procedurii de consultare, le va analiza și, dacă apreciază că sunt relevante pentru soluționarea litigiului, va repune litigiul pe rol și va convoca părțile pentru a-și exprima punctul de vedere.*”

23. Art. 20 alin. (1) – lipsa unei structuri a deciziei de soluționare a litigiului; completarea elementelor obligatorii ale deciziei;

Art. 20 alin. (2) – eliminarea prevederii privind publicarea pe site a deciziei de soluționare a litigiului

Un respondent a solicitat detalierea structurii deciziei de soluționare a litigiului prin raportare la dispozițiile art. 233 și art. 425 din Codul de procedură civilă, respectiv prin stabilirea faptului că decizia va cuprinde trei părți.

Alt respondent a solicitat completarea elementelor obligatorii ale deciziei cu o nouă literă, litera g), care să prevadă sancțiunile aplicabile în cazul nerespectării acesteia.

În ceea ce privește necesitatea realizării unei structuri a deciziei de soluționare a litigiului astfel încât aceasta să coincidă cu structura hotărârii pronunțate de instanța de judecată, ANCOM subliniază faptul că, deși decizia prin care este soluționat litigiul nu are o structură identică hotărârii judecătorești, aceasta conține elementele obligatorii prevăzute de dispozițiile procedurale de drept comun pentru hotărârea pronunțată de instanța de judecată. Prin urmare, Autoritatea apreciază că nu se impune o intervenție asupra prevederilor art. 20 alin. (1) din proiect, deoarece lipsa grupării elementelor prevăzute de dispozițiile invocate în categoriile stabilite de art. 425 din Codul de procedură civilă nu este în măsură să afecteze drepturile părților.

Solicitarea de completare a prevederilor art. 20 alin. (1) cu o nouă literă, litera g), cu următorul conținut „*g) sancțiunile, în conformitate cu prevederile art. 46 alin. (1) lit. c), dispuse pentru neconformarea la măsurile dispuse prin decizie*” nu este oportună având în vedere efectul pe care aceasta îl produce, respectiv acela de a prestabili încă de la emiterea deciziei de soluționare a litigiului a unei sancțiuni aplicabile în cazul în care aceasta nu este respectată de către una dintre părți. În acest sens, Autoritatea subliniază faptul că de esența aplicării oricărei sancțiuni este faptul că procesul de sancționare trebuie să țină cont de elementele concrete ale conduitei celui care se află într-o încălcare, astfel încât sancțiunea aplicată să poată avea efectul coercitiv necesar pentru a determina încetarea încălcării și corectarea comportamentului contrar normelor de drept. Prin urmare, în considerarea celor invocate, dar și a faptului că sancțiunea nerespectării deciziei de soluționare a litigiului, constând în amendă administrativă aplicată pentru fiecare zi în care este nerespectată decizia, este reglementată de prevederile art. 46 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 159/2016, Autoritatea respinge propunerea formulată.

Referitor la propunerea unuia dintre respondenți de eliminare din proiect a prevederii art. 20 alin. (2) privind publicarea pe site-ul ANCOM a deciziei privind soluționarea litigiului, Autoritatea nu poate accepta această propunere în considerarea faptului că obligativitatea publicării deciziei pe site-ul

ANCOM este o cerință impusă prin legislația primară, respectiv prin dispozițiile art. 38 alin. (6) din Legea nr. 159/2016.

24. Art. 20 alin. (4) – precizarea în mod expres a instanței de drept comun competente să soluționeze contestația introdusă împotriva deciziei de soluționare a litigiului

Un respondent a propus ca, în cuprinsul art. 20 alin. (4) din proiect, trimiterea la dispozițiile art. 12 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 22/2009 să fie înlocuită cu precizarea expresă a instanței de judecată unde poate fi atacată decizia de soluționare a litigiului

Pentru un plus de claritate a textului art. 20 alin. (4) din proiect, Autoritatea a acceptat propunerea formulată și a reformulat prevederile din proiect, astfel *„Art. 20 - (4) Deciziile emise conform prezentului articol constituie acte administrativ-jurisdicționale și pot fi atacate în contencios administrativ la Curtea de Apel București, fără parcurgerea procedurii prealabile prevăzute la art. 7 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.”*

25. Art. 21 alin. (1), (3) și (4) – eliminarea soluționării în termene diferite a litigiilor și menținerea unui termen de soluționare de 2 luni pentru toate categoriile de litigii deduse spre soluționare Autorității cu posibilitatea de prelungire astfel încât cumulativ să nu depășească 4 luni de la data sesizării

Un respondent a invocat necesitatea unei soluționări rapide în majoritatea cazurilor de acces la infrastructură și a solicitat stabilirea unui termen de soluționare de 2 luni cu posibilitatea de prelungire până la 4 luni de la data sesizării

Referitor la stabilirea unui termen de soluționare a litigiilor de 2 luni pentru toate categoriile de litigii, inclusiv pentru cele care au ca obiect accesul la infrastructura fizică pentru care art. 38 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 159/2016 stabilește un termen de 4 luni, opinăm că, deși acest termen este unul maximal cum de altfel a fost stabilit chiar la nivelul legislației europene, prin Directiva 2014/61/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014 privind măsuri de reducere a costului instalării rețelelor de comunicații electronice de mare viteză, o reducere la 2 luni a acestui termen nu este justificată prin raportare la obiectul litigiilor. Reglementarea unui termen de cel mult 4 luni nu împiedică Comisia responsabilă cu soluționarea litigiului ca, atunci când apreciază că are toate informațiile necesare soluționării acestuia, să înainteze președintelui ANCOM raportul conținând propunerea de soluționare.

Prin urmare, ANCOM nu a acceptat propunerea formulată.

Totodată, ca urmare a acceptării unor observații referitoare la termenele procedurale aplicabile în prezentul proiect, dar și pentru a asigura celeritatea soluționării acestor litigii și încadrarea în termenele impuse Autorității prin prevederile legislației primare, ANCOM a revizuit unele dintre termenele procedurale.

26. Art. 25 – reglementarea posibilității soluționării litigiului în lipsa uneia dintre părți atunci când aceasta nu dă curs invitației ANCOM de a se prezenta în fața sa

Un respondent, invocând caracterul facultativ al procedurii de soluționare a litigiilor ce face obiectul prezentului proiect, a solicitat reglementarea expresă a situației în care una dintre părți nu dă curs invitației ANCOM, respectiv introducerea precizării că litigiul poate fi soluționat în lipsă

Deși apreciază că, din interpretarea dispozițiilor prezentului proiect coroborate cu cele ale Codului de procedură civilă, rezultă că soluționarea litigiului se va face în lipsa uneia dintre părți, atunci când acesta nu dă curs invitației de a se prezenta în fața Comisiei de soluționare a litigiului și nici nu solicită amânarea ședinței, Autoritatea a considerat că reglementarea acestei situații în mod expres este adecvată pentru înlăturarea oricăror eventuale neajunsuri rezultate din interpretarea prevederilor legale. Prin urmare, ANCOM a acceptat propunerea formulată și a introdus o prevedere în acest sens la art. 22 din proiect, astfel: **„Art. 22- (3) Cu excepția situației în care sunt incidente dispozițiile art. 10 privind amânarea întâlnirii, lipsa uneia dintre părți la întâlnirea stabilită de către Comisie nu poate împiedica dezbaterile litigiului.”**

Art. 25 alin. (1) – clarificarea faptului că orice costuri ocazionate de accesarea procedurii de soluționare a unui litigiu vor fi suportate de către părți

Un respondent a propus introducerea unei prevederi care clarifică aspectul privind cheltuielile care sunt suportate de către părți ca urmare a demersului lor de a se adresa ANCOM

Subliniind faptul că procedura de soluționare a litigiilor de către ANCOM este facultativă și gratuită, prin urmare nu sunt impuse costuri în sarcina părților, Autoritatea, pentru a clarifica situația în care părțile pot suporta unele costuri ca urmare a acțiunilor lor, a completat dispozițiile art. 25 alin. (1) din proiect, astfel: **„Art. 25 (1)- Procedura de soluționare a litigiilor stabilită prin prezenta decizie este facultativă și gratuită. Toate cheltuielile efectuate de către părți ca urmare a participării la procedura de soluționare a unui litigiu conform prezentei decizii sunt în sarcina acestora.”**

Art. 25 alin. (2) – reglementarea aplicabilității și în cadrul procedurii de soluționare a litigiilor a dispozițiilor Legii nr. 554/2004 privind contenciosul administrativ

Un respondent a solicitat introducerea prevederii că procedurii de soluționare a litigiilor ce face obiectul reglementării prezentului proiect îi sunt aplicabile dispozițiile din materia contenciosului administrativ

Autoritatea a apreciat că această propunere nu este una corectă prin raportare la dispozițiile Legii nr. 554/2004 privind contenciosul administrativ, deoarece aceasta nu conține reguli procedurale care pot fi aplicabile în cadrul unei proceduri administrativ-jurisdicționale, ci conține, printre altele, reguli privind calea de atac a actelor administrativ-jurisdicționale, aspect reglementat de prevederile art. 20 alin. (4) din prezentul proiect care stabilesc modalitatea și instanța competentă să soluționeze contestația împotriva deciziei de soluționare a litigiului.